

UNICEF in Mozambique: 2010 – 2014

Preventie en behandeling van gevaarlijke kinderziekten.

unite for
children

unicef

Preventie en behandeling van gevaarlijke kinderziekten

In Mozambique overlijden ieder jaar tienduizenden kinderen aan ziekten die eenvoudig zijn te voorkomen. Malaria, diarree, longontsteking en kinderziekten als mazelen zijn de belangrijkste oorzaak van de hoge kindersterfte in het Afrikaanse land. Een simpele maar doeltreffende combinatie van preventie en behandeling kan maar liefst 63 procent van de kindersterfte in Mozambique voorkomen. En dat is precies het doel van een omvangrijk hulpprogramma van UNICEF, de kinderrechtenorganisatie van de VN.

Mozambique ligt aan de oostkust van zuidelijk Afrika en grenst aan Malawi, Swaziland, Tanzania, Zambia, Zimbabwe en Zuid-Afrika. Na een langdurige en bloedige burgeroorlog heerst er sinds 1992 vrede in de voormalige Portugese kolonie. Het land heeft een prachtige kustlijn, beroemde duik- en snorkellocaties, bijzondere koloniale steden en een vriendelijke, gastvrije bevolking. In schril contrast daarmee staat de grote armoede onder diezelfde bevolking. Delen van Mozambique kampen met voedselschaarste, en ook hiv en aids vormen een ernstige bedreiging. Vooral kinderen zijn het slachtoffer van deze situatie. Ondervoeding maakt kinderen bovendien extra vatbaar en kwetsbaar voor gevaarlijke ziekten.

Successen en uitdagingen

Ondanks de moeilijke omstandigheden boekt de regering van Mozambique successen in de bestrijding van de hoge kindersterfte in het land. In de afgelopen twee decennia is het sterftecijfer van kinderen van 0-5 jaar gedaald van 219 naar 138 per 1.000 geboorten. Ook de vrouwensterfte rondom zwangerschap en geboorte is afgenomen tot 520 per 100.000 geboorten.

Toch heeft Mozambique nog altijd een van hoogste kindersterftecijfers ter wereld. Ieder jaar overlijden circa 110.000 kinderen voor hun eerste verjaardag, zeker 51.000 kinderen sterven voordat ze 5 jaar oud zijn. De belangrijkste oorzaak van de hoge kindersterfte is malaria: bijna één op de twintig kinderen jonger dan 5 jaar sterft aan deze ziekte. Maar veel kinderen overlijden ook aan diarree, mazelen, longontsteking en andere ziekten die eenvoudig kunnen worden voorkomen of behandeld. Daarnaast worden er steeds meer kinderen geboren met hiv, overdragen door hun moeder tijdens de zwangerschap of bevalling. Ook het hoge percentage tienerzwangerschappen is een belangrijke oorzaak van zowel kinder- als moedersterfte in het Afrikaanse land. Ongeveer 40 procent van alle vrouwen in Mozambique wordt zwanger voor hun twintigste; daarmee hebben ze vier keer zoveel risico om de zwangerschap niet te overleven als vrouwen boven de twintig.

Urenlang lopen

Ruim 70 procent van de bevolking van Mozambique leeft in afgelegen plattelandsgebieden, en juist daar is de situatie het meest zorgwekkend. Er is nauwelijks goede gezondheidszorg, en als er al gezondheidspos-ten zijn, moeten mensen vaak urenlang lopen om er te komen. Bovendien hebben de meeste gezondheidspos-ten een groot gebrek aan geschoold personeel, vaccins, medicijnen, muskietennetten en schoon water. Ook is er onvoldoende kennis over het belang van gezonde voeding en hygiëne. En dat terwijl een kind alleen al met gezonde (borst)voeding en voldoende hygiëne weerstand kan opbouwen tegen gevaarlijke ziekten. Een paar simpele vaccinaties of antibiotica kunnen het leven van een kind redden. Of in het geval van malaria: een geïmpregneerd muskietennet, dat beschermt tegen de malariamug.

Mozambique – Feiten en cijfers

Oppervlakte

799.380 km² (22 x Nederland)

Hoofdstad

Maputo

Aantal inwoners

22,4 miljoen

Economische groei

6,5%

Levensverwachting

48

Kindersterfte (< 5 jaar)

138 per 1000 geboren kinderen

Moedersterfte

520 per 100.000 bevallingen

Hiv-besmettingen

15%

Ernstige ondervoeding

44%

Wat doet UNICEF?

In de afgelopen jaren is er in Mozambique belangrijke vooruitgang geboekt in de strijd tegen kindersterfte. Het platteland blijft echter nog ver achter bij de hoopvolle resultaten. Daarom wil UNICEF juist nu doorgaan met investeren in de preventie van gevaarlijke ziekten voor kinderen, ook in de moeilijk bereikbare gebieden van Mozambique. Zo zorgt UNICEF voor de opleiding van gezondheidswerkers, die in mobiele teams ook de meest afgelegen gemeenschappen van het land bezoeken. Daar delen ze malarianetten uit, helpen zieke kinderen, organiseren vaccinatiedagen en geven voorlichting over het belang van borstvoeding en hygiëne. Ook leren lokale vroedvrouwen hoe ze moeders veilig kunnen laten bevallen, en hoe ze de verschijnselen van ziekten als malaria kunnen herkennen. Daarnaast zorgt UNICEF dat gezondheidsposten worden voorzien van vaccins, medicijnen, antibiotica en therapeutische voeding om kinderen te behandelen.

Drie niveaus

Het hulpprogramma van UNICEF in Mozambique is gericht op drie niveaus: lokaal, regionaal en nationaal.

Lokaal

UNICEF zet workshops, trainingen en andere projecten op voor ouders, familie, dorpsleiders en lokale gezondheidswerkers. Zij leren om binnen de gemeenschap zelf activiteiten te organiseren op het gebied van hygiëne, bescherming, gezondheid en voeding.

Regionaal

In samenwerking met lokale netwerken organiseert en coördineert UNICEF

regionale vaccinatie- en voorlichtingscampagnes. UNICEF zorgt voor trainingen, materialen, vaccins, medicijnen en vervoermiddelen om alle gemeenschappen in de betreffende regio op een gestructureerde manier te kunnen bereiken.

Wat doet UNICEF in Mozambique?

Malaria

musketennetten, voorlichting en medicijnen geven

Kraamzorg

vroedvrouwen en verloskundigen opleiden

Vaccinaties

zorgen voor vaccinatiecampagnes en nieuwe vaccins

Voeding

therapeutische voeding en voorlichting over gezonde (borst)voeding geven

Hiv en aids

voorkomen van hiv bij baby's en behandeling van vrouwen en kinderen met hiv

Nationaal

Samen met andere hulporganisaties, VN-instanties en andere partners helpt UNICEF de regering van Mozambique om de gezondheidszorg in het hele land te verbeteren. Daarbij staat de juiste zorg voor kinderen en (zwangere) vrouwen centraal.

Het hulpprogramma van UNICEF 2010 – 2014

Het hulpprogramma van UNICEF bestaat uit vier componenten: gezondheidszorg voor kinderen, voeding, hiv en aids en lobby en samenwerking. Binnen deze vier componenten richt UNICEF zich de komende vier jaar op de volgende activiteiten.

1. Vaccinatiecampagnes voor kinderen

UNICEF organiseert in het hele land inentingscampagnes om kinderen te beschermen tegen ziekten als mazelen, polio, kinkhoest, tetanus en tbc. UNICEF zorgt voor de vaccins en materialen, voor de opleiding van gezondheidswerkers, voor het vervoer en voor de planning en coördinatie. Daarnaast organiseert UNICEF nationale Gezondheidsdagen voor Kinderen, om naast vaccinaties en ontwormingskuren ook voorlichting te geven over gezondheid en voeding, en om vitamines en malarianetten te verstrekken.

2. Malariapreventie en -behandeling

Malaria is de oorzaak van circa 25 procent van alle gevallen van kindersterfte in Mozambique. De ziekte is vooral gevaarlijk voor zwangere vrouwen, heel jonge kinderen, ondervoede kinderen en andere kinderen die extra kwetsbaar zijn. Daarom zorgt UNICEF op grote schaal voor geïmpregneerde muskietennetten, die bescherming bieden tegen de malariamug. UNICEF geeft ook voorlichting over het gebruik van de netten en andere manieren om malaria te voorkomen. Daarnaast zorgt UNICEF voor medicijnen om malaria te behandelen. De hulp gaat in eerste instantie naar provincies Manica, Gaza, Tete, Sofala, Niassa en Zambezia.

3. Kraamzorg

Goede kraamzorg kan een groot deel van de moeder- en kindersterfte in Mozambique voorkomen. Gelukkig kiezen steeds meer vrouwen ervoor om te bevallen in een kliniek of ziekenhuis. Maar in grote delen van het land, zoals in de noordelijke provincie Cabo Delgado, ontbreekt het aan kennis en faciliteiten om zwangere vrouwen, moeders en baby's de juiste zorg te bieden. In alle 13 districten van deze provincie helpt UNICEF daarom om de kraamzorg te verbeteren. UNICEF leidt

verloskundigen op en zorgt voor medicijnen en medische apparatuur. En UNICEF zorgt bijvoorbeeld ook voor ambulances – meestal fietsen of brommers. Ook krijgen zwangere vrouwen voorlichting over het belang van medische zorg tijdens de bevalling en van goede (borst)voeding en hygiëne voor hun eigen gezondheid en die van hun kind.

4. Voeding

Kinderen die ondervoed zijn, zijn extra kwetsbaar voor gevaarlijke ziektes. Vaak is ondervoeding niet alleen een kwestie van te weinig voedsel, maar vooral van een gebrek aan essentiële voedingsstoffen en ongezonde eetgewoonten. Daarom geeft UNICEF in het hele land voorlichting over gezonde voeding en het belang van borstvoeding. UNICEF zorgt er ook voor dat gezondheidsposten en ziekenhuizen beschikken over therapeutische voeding, vitaminesupplementen en ontwormingstabletten. Gebieden die zijn getroffen door droogte of overstromingen, krijgen extra (voedsel)hulp van UNICEF, het Wereldvoedselprogramma en andere organisaties.

UNICEF zorgt voor kinderen

Hoewel de kindersterfte wereldwijd afneemt, overlijden er ieder jaar zes miljoen kinderen aan ziekten als longontsteking, diarree, malaria of als gevolg van aids. Een groot deel van deze sterfgevallen kan worden voorkomen. Borstvoeding, op tijd vaccineren, voldoende en gezonde voeding en een goede hygiëne zijn de beste preventieve maatregelen. UNICEF is over de hele wereld actief om deze maatregelen uit te voeren en zo te zorgen dat de kindersterfte verder blijft afnemen. Samen met regeringen en andere organisaties werkt UNICEF er hard aan dat alle kinderen toegang krijgen tot goede zorg. Door nationale gezondheidsprogramma's op te zetten en te ondersteunen, door grote inentingscampagnes te organiseren en door vitamines en malarianetten te verstrekken. Daarnaast zorgt UNICEF voor veilig drinkwater en sanitaire voorzieningen, en geeft voorlichting over hygiëne en over het belang van borstvoeding. En UNICEF helpt zwangere, hiv-positieve vrouwen gezonde baby's te krijgen. Als ze de juiste medicijnen krijgen, hebben de moeders 98 procent kans op een baby zonder hiv.

5. Hiv en aids

In Mozambique worden iedere dag zeker 85 baby's geboren met hiv, overgedragen door hun moeder tijdens de zwangerschap of bevalling. En dat terwijl dat met de juiste medicijnen en zorg in vrijwel alle gevallen kan worden voorkomen. Om deze moeder-op-kind-besmetting aan te pakken, stimuleert UNICEF zwangere vrouwen om zich te laten testen en verstrekt aidsremmers. Zwangere vrouwen met hiv krijgen goede kraamzorg en medicijnen om de overdracht van het virus op hun baby te voorkomen. En in samenwerking met lokale netwerken helpt UNICEF kinderen

die in hun directe omgeving te maken hebben met hiv en aids, bijvoorbeeld omdat ze een of beide ouders hebben verloren, of omdat ze zelf seropositief zijn. UNICEF zorgt dat hiv-positieve kinderen de juiste medische behandeling krijgen, maar bijvoorbeeld ook dat ze naar school kunnen blijven gaan.

6. Lobby en samenwerking

Een betere gezondheidszorg voor kinderen in Mozambique, zowel op het gebied van preventie als behandeling – dat is waar UNICEF uiteindelijk naar streeft. Daarbij is het cruciaal om nauw samen te werken met alle betrokken partijen: van de nationale overheid tot lokale bestuurders, van lokale voedselproducenten tot ziekenhuizen en van dorpsleiders tot ouders en kinderen. Alleen zo kan de juiste zorg voor kinderen stevig worden verankerd in de nationale gezondheidszorg van Mozambique. Waar mogelijk dichtbij huis en waar nodig in districts- of nationale ziekenhuizen. UNICEF helpt de overheid om de samenwerking tussen gezondheidswerkers op verschillende niveaus te verbeteren.

Verwachte resultaten

Met de juiste combinatie van preventie en behandeling kan maar liefst 63 procent van de kindersterfte in Mozambique worden voorkomen. Dit hulpprogramma levert daaraan een concrete bijdrage. In 2014 hoopt UNICEF onder andere de volgende resultaten te hebben geboekt:

- De regering van Mozambique stelt een groter budget beschikbaar voor betere gezondheidszorg en voeding voor kinderen en (zwangere) vrouwen, en voor de bestrijding van hiv en aids.
- Minstens 85 procent van alle gezondheidsposten, klinieken en ziekenhuizen hebben betere voorzieningen voor kraamzorg en voor de preventie en behandeling van ziekten bij kinderen.
- Minstens 95 procent van alle kinderen van 0-1 jaar is ingeënt tegen de belangrijkste ziekten.
- Minstens 85 procent van alle kinderen van 6-59 maanden oud heeft twee keer een dosis vitamine A gekregen.
- Minstens 65.000 zwangere vrouwen met hiv en hun baby's krijgen medicijnen om moeder-op-kind-besmetting te voorkomen.
- Minstens 23.000 kinderen met hiv of aids krijgen aidsremmers en de juiste medische en psychosociale zorg.

